



ผลของการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ต่อการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล

The Effects of Online Career Group Counseling and Guidance on The Career Decision Making Self-Efficacy of Grade Fifth High School Student in Satunwittaya-School, Satun Province

พาริดา สุขพันธ์เยี่ยม^{1*} นุสฟารัส ตุแกบือซี² ปรีนาภา ชูรัตน์³ และเกษรา หัสมา⁴
 Fareeda Sukpanyium^{1*} Nusfaras Tukaebuesi² Preenapa Choorat³ and Kessara Hassama⁴

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์¹²
 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์³
 ฝ่ายงานแนะแนว โรงเรียนสตูลวิทยา⁴
 Bachelor of Education Program, Education Faculty, Prince of Songkla University¹²
 Education Faculty, Prince of Songkla University³
 Department of Guidance, Satunwittaya-School⁴

*Corresponding author, e-mail: fareeda15344@gmail.com. เบอร์โทรศัพท์ 090-217-6350

(Received: May 5, 2023; Revised: July 07, 2023; Accepted: September 27, 2023)

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพภายหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ และ 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) การให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ จำนวน 5 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที 2) แบบวัดการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ 1) การรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนสูงขึ้นจากก่อนการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : การให้การปรึกษาอาชีพ; การให้การปรึกษาออนไลน์; การรับรู้ความสามารถ; การตัดสินใจเลือกอาชีพ
 การแนะแนวอาชีพ

Abstract

This quasi-experimental study aims to study 1) the level of career decision-making self-efficacy after participating in online group career counseling and 2) to compare the level of career decision-making self-efficacy before and after participating in the online group career guidance counseling of Mathayomsuksa 5 students of Satun Wittaya School, Satun Province, using a sampling method. The research tools were: 1) online group career guidance counseling five times, for 90 minutes each time; 2) data analyses were mean, standard deviation, and a static Wilcoxon Signed rank test. The results showed that 1) the career decision-making self-efficacy after the experiment in all 5 areas was at the highest level, and 2) the career decision-making self-efficacy of the students was higher than before the online group career counseling.

Keyword: career counseling; online counseling; self-efficacy; career decision; career guidance

บทนำ

วัยรุ่น คือ บุคคลในช่วงอายุ 13-21 ปี ซึ่งจากแนวคิดทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของ Ericson (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) ในช่วงวัยนี้บุคคลจะมีพัฒนาการในขั้นการค้นหาเอกลักษณ์กับการสับสน (Ego Identity and Role Confusion) คือ เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อเพราะในวัยนี้มีแรงขับเคลื่อนภายในที่ปฏิสัมพันธ์กับสังคมแวดล้อมในด้านการแสวงหาอัตลักษณ์แห่งตน เช่น ความถนัด ความสนใจ ความสามารถ หากค้นพบจะนำไปสู่การมีวุฒิภาวะมีความมั่นใจคงทางจิตใจ และในทางกลับกันหากวัยรุ่นไม่รู้ว่าตนเองต้องการอะไรจะสับสนในบทบาท (Role Confusion) ซึ่งในอนาคตอาจเกิดพฤติกรรมเลียนแบบหรือการคล้อยตามกับสังคม หากไม่สามารถตัดสินใจเลือกเป้าหมายในอนาคตของตนเองที่ชัดเจนและสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของตนได้ ทำให้เกิดความเครียด สับสนและกดดัน ซึ่งมีผลการศึกษาวิจัยของ นิธิสนี รุจิรังสีเจริญ และคณะ (2564) พบว่า วัยรุ่นกำลังเผชิญกับภาวะซึมเศร้ามีกดดันและเครียดกับอนาคตของตน เช่น ในด้านการตัดสินใจเลือกเกี่ยวกับการเรียนหรือทำงาน เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งต่อความเครียดในเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,072 คน (พ.ศ. 2565) มีสายการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่หลากหลาย ได้แก่ สายการเรียนวิทย์ – คณิต สายการเรียนศิลป์ – คำนวณ สายการเรียนสายศิลป์ศิลป์ปะ-คอมพิวเตอร์ สายการเรียนศิลป์ ดนตรี-คอมพิวเตอร์ และสายการเรียนศิลป์ ภาษา ได้แก่ ศิลป์สูตรภาษาจีน ศิลป์ภาษาเกาหลี และศิลป์ภาษามลายู เป็นต้น จากการสัมภาษณ์ครูแนะแนวโรงเรียนสตูลวิทยา (2565) พบว่า นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความสามารถที่หลากหลาย นักเรียนส่วนใหญ่สามารถค้นพบว่าตนเองมีบุคลิกภาพ ความชอบ ความสนใจในสิ่งใด แต่ก็ยังมีความไม่มั่นใจว่าตนเองจะต้องเลือกไปทางไหนในอนาคต จึงต้องการคนที่ปรึกษา และคอยช่วยชี้แนะแนวทางในการตัดสินใจการเลือกเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ที่ผ่านมามีฝ่ายแนะแนวได้พยายามเต็มที่ด้านข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมแนะแนวในห้องเรียน แต่ด้วยข้อจำกัดของครูแนะแนวที่มีจำนวนจำกัดแต่ภาระงานด้านแนะแนวมีมากทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมเพิ่มเติม

โดยเฉพาะกิจกรรมการปรึกษาแนะแนวอาชีพที่สร้างพัฒนาส่งเสริมความมั่นใจ โดยเฉพาะการรับรู้ความสามารถในการตัดสินใจในอนาคตของตนเองในนักเรียนได้

การรับรู้ความสามารถตนเอง (Self – Efficacy) ตามแนวคิดของ Bandura (1997) คือการตัดสินใจความสามารถตนเองว่าสามารถทำงานในระดับใด หรือความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับความสามารถในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิต ความเชื่อในความสามารถตนเองพิจารณาจากความรู้สึก ความคิด การตั้งใจและพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด การที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในความสามารถการตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเองซึ่งจะนำพาตนไปสู่การประกอบอาชีพที่ลุล่วงประสบความสำเร็จได้ ดังนั้นการรับรู้ความสามารถของตนด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของตน (Career decision-making Self-efficacy) หมายถึงการที่บุคคลมีความเชื่อมั่นในความสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเอง ซึ่งจะนำพาตนไปสู่การประกอบอาชีพที่ลุล่วงประสบความสำเร็จได้ โดยความสามารถมีด้านอาชีพมีทั้งหมด 5 ด้าน (พันธุทิพย์ พัชรพงศ์พรรณ, 2556 and Schwarzer & Jerusalem, 1995) คือ 1) การประเมินตนเอง (Self-Appraisal) หมายถึง การที่นักเรียนรู้ถึงความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง 2) ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ (Occupational Information) หมายถึง การที่นักเรียนทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และรู้จักลักษณะของอาชีพ 3) การตั้งเป้าหมาย (Goal Selection) หมายถึง การที่นักเรียนเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง 4) การวางแผน (Planning) หมายถึง การที่นักเรียนตระหนักต่ออนาคตทางอาชีพในภายภาคหน้าของตนเอง และสามารถวางแผนเข้าสู่อาชีพที่เลือกแล้ว และ 5) การแก้ปัญหา (Problem Solving) หมายถึง การที่นักเรียนทราบว่าควรทำอย่างไรเมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ ในขั้นตอนต่าง ๆ ของการเลือกอาชีพ

การแนะแนวเป็นกระบวนการช่วยเหลือนักเรียนให้เข้าใจตนเองและสิ่งแวดล้อมเพื่อให้พวกเขาสามารถสร้างคุณค่าแห่งชีวิตได้ เป็นต้นว่าจะศึกษาสาขาใดประกอบอาชีพใดจึงจะเหมาะสม สามารถปรับตัวได้อย่างมีความสุข มีความก้าวหน้าในชีวิตได้พัฒนาตนเองให้ขีดสุดทุกด้าน ซึ่งงานแนะแนวประกอบด้วย 3 ขอบข่ายคือ ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม นอกจากนั้นลักษณะงานแนะแนวมีทั้งหมด 5 บริการ คือ 1) การศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคล 2) สารสนเทศ 3) การให้การศึกษา 4) การจัดวางผู้เรียนเป็นรายบุคคล และ 5) การติดตาม ซึ่งจากแผนกิจกรรมแนะแนวได้กำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมแนะแนวในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คือ การมุ่งเน้นการเรียนรู้และตัดสินใจเลือกอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) อย่างไรก็ตามการแนะแนวให้ข้อมูลสารสนเทศอาจไม่เพียงพอให้นักศึกษาสามารถวางแผนและตัดสินใจเรื่องอาชีพ จำเป็นต้องนำเทคนิคกระบวนการปรึกษาซึ่งเป็นหนึ่งในบริการแนะแนวมาใช้ในกรณีที่นักเรียนมีความสับสนและกีดกันในการวางแผนและตัดสินใจโดยเฉพาะการศึกษาต่อ ซึ่งครูอาจต้องทำหน้าที่ผู้ให้การศึกษาทางอาชีพ การให้การศึกษาหมายถึง การปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ บุคคลด้วยการสนทนาหรือการพูดคุยกันอย่างมีเป้าหมาย โดยผู้ให้การศึกษาจะเป็นผู้ช่วยสร้างบรรยากาศของสัมพันธภาพที่ดี ตลอดจนใช้ทักษะ ขั้นตอน และทฤษฎีของการปรึกษาเชิงจิตวิทยา เพื่อให้ผู้มีปัญหาหรือผู้รับการปรึกษามีความรู้สึกอบอุ่นใจว่าได้รับการยอมรับ และเกิดความรู้สึกไว้วางใจ พร้อมทั้งจะเปิดเผยความรู้สึกหรือปัญหาของตน เกิดการเรียนรู้สาเหตุของปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่จนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสมการให้การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย, 2559) โดยทั่วไปแบ่งเป็นการให้การศึกษารายบุคคล แบบกลุ่ม แบบครอบครัว และแบบคู่สมรส เป็นต้น ซึ่งการให้การศึกษาอาชีพสามารถดำเนินการทั้งรายบุคคลและกลุ่ม โดยเฉพาะแบบกลุ่มจะสามารถใช้สัมพันธภาพของสมาชิกกลุ่ม

เป็นพลังกลุ่มขับเคลื่อนในการแก้ไขและพัฒนาตน ทำให้สมาชิกกลุ่มที่ปัญหาล้ำยคลึงหรือมีความต้องการเดียวกันมีพลังต่อสู้ผลักดันโดยไม่รู้สึกลดเดี้ยว การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในด้านของความไว้วางใจ การยอมรับ การเคารพให้เกียรติ ความอบอุ่น และการสื่อสาร โดยทั่วไปประกอบไปด้วยผู้นำกลุ่ม (Group Leader) คือ ผู้ให้การปรึกษา (Counselor) ซึ่งมีความเชี่ยวชาญเฉพาะ และต้องรับผิดชอบกำหนดรูปแบบของการดำเนินการกลุ่ม และประกอบด้วยสมาชิกกลุ่ม (Group Member) ซึ่งมีบทบาทรับผิดชอบในการแบ่งปันประสบการณ์ร่วมกัน (Corey, 2012) กระบวนการกลุ่มประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการพัฒนาสัมพันธภาพเพื่อนำไปสู่การเปิดเผยตนเอง และส่วนที่สองสัมพันธ์กับการกระทำที่มุ่งไปสู่การแก้ปัญหา ซึ่งแนวคิดทฤษฎีการปรึกษาแบบกลุ่มมีความหลากหลายแนวคิดทฤษฎี อย่างไรก็ตามแนวคิดการให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่นำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพหรือความสามารถบุคคล โดยอาศัยแบบฝึกหัดหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายคือ แนวคิดทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบกลุ่มแบบหรือกลุ่มพัฒนาตน ของ Trotzer (1977) มีเป้าหมายเพื่อจัดการกับความไม่สบายใจ ความคับข้องใจต่อสถานการณ์ที่เผชิญของสมาชิกกลุ่ม โดยมีผู้นำกลุ่มคือ นักจิตวิทยาการปรึกษาดำเนินการให้สมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนาหรือแก้ไข จุดมุ่งเน้นคือการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย ไว้วางใจ เอื้ออำนวยต่อการเปิดเผยตัวตน การแบ่งปันความรู้สึกมุมมอง การและได้รับข้อมูลย้อนกลับกันและกัน ทำให้เกิดการเรียนรู้เข้าใจตนเองและผู้อื่น เกิดการพัฒนาตนเองตามมา สำหรับในการให้การปรึกษาอาชีพแบบกลุ่มได้นำกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นสร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย (Security Stage) 2) ขั้นยอมรับกลุ่ม (Acceptance Stage) 3) ขั้นรับผิดชอบตนเอง (Responsibility Stage) 4) ขั้นแก้ไขเปลี่ยนแปลง (Work Stage) และ 5) ขั้นปิดกลุ่ม (Closing Stage) มาสู่การให้การปรึกษาอาชีพเป็นมีลักษณะเฉพาะคือ การมุ่งเน้นและวางแผนหรือเป้าหมายที่ชัดเจน

ดังนั้นการให้การปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวคิดของ Trotzer :จึงนำเอาแนวคิดของทฤษฎีการปรึกษาแนะแนวที่นิยมเป็นแนวทางในการปรึกษาแนะแนวอาชีพ คือ ทฤษฎีลักษณะและปัจจัย (Trait Factor Theory) ของ Pearson (Kabir, 2017) โดยการศึกษาลักษณะและปัจจัยซึ่งเป็นการมุ่งเน้นการค้นพบลักษณะหรือคุณสมบัติเชิงปริมาณของแต่ละบุคคล เช่น ความฉลาด ความสนใจ และความสามารถ โดยแนวคิดของ "ปัจจัย" สามารถกำหนดประสิทธิภาพที่จำเป็นในการมีอาชีพให้ประสบความสำเร็จตามกระบวนการ 3 ขั้นตอนในการเลือกอาชีพ คือ ขั้นตอนที่ 1 คือ การรับรู้ความสามารถส่วนบุคคล ความสนใจ อารมณ์และขอบเขตของตนเอง ขั้นตอนที่ 2 การชี้แจงความจำเป็น เงื่อนไข โอกาส ข้อดีและข้อเสียของอาชีพที่แตกต่างกัน ขั้นตอนที่ 3 คือ การจับคู่ข้อมูลของแต่ละบุคคลเกี่ยวกับตัวเองและผลงานที่ได้มาจากข้อมูลอาชีพ โดยการนำมาประยุกต์ให้เหมาะสมกับยุคดิจิทัลในการให้การปรึกษาออนไลน์ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อรองรับสำหรับผู้ที่ไม่สามารถหรือไม่สะดวกที่จะรับบริการแบบพบหน้า และการปรึกษาแบบออนไลน์ในปัจจุบันพบว่าเป็นที่นิยมมากนั้นเพราะเข้าถึงได้ง่ายและมีความสะดวก (วรารัณ โสมะนันท์, 2564) นอกจากนั้นยังการศึกษาว่าการให้การปรึกษาออนไลน์สามารถช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถปรับตัวได้ (ณัฐฐติ สรพิพัฒน์เจริญ, 2558) ดังนั้นเพื่อให้งานแนะแนวมีความทันสมัยสะดวกและเข้าถึงนักเรียนในช่องทางใหม่ ๆ และควรเป็นไปตามหลักจริยธรรมการให้การปรึกษาออนไลน์ (American Psychological Association, 2013) ซึ่งผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ โดยมีกระบวนการที่สอดคล้องกับแนวคิดการให้การปรึกษากลุ่มพัฒนาตนของ Trotzer และเทคนิคในการให้การปรึกษาอาชีพตามทฤษฎีลักษณะและปัจจัย (Trait Factor Theory) เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ (Career decision-making Self-

efficacy) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล เนื่องจากเป็นนักเรียนอยู่ในช่วงวัยที่ต้องมีการวางแผน ตัดสินใจเกี่ยวกับการศึกษาต่อเพื่อนำไปสู่อาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และประสบความสำเร็จในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพที่ดีและมั่นคง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพภายหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระหว่างก่อนและหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

ภายหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Design) มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม ซึ่งมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Nonrandomized Control-Group Pretest-Posttest Design)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 313 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และตามหลักการทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม โดย Ezhumalai et al. (2018) ศึกษาพบว่าการให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ คือจำนวนระหว่าง 10-12 คน โดยมีคุณสมบัติของตัวอย่างที่เลือกเข้าศึกษา (Inclusion criteria) คือ 1) กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2) สามารถอ่าน ฟัง เขียนภาษาไทยได้ 3) ไม่มีภาวะบกพร่องระดับสติปัญญา หรือไม่มีโรคทางจิตเวช หรืออาการทางจิตบางอย่างที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ฯ 4) ไม่มีการเจ็บป่วยรุนแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกิจกรรม ฯ 5) ยินยอมเข้าร่วมการวิจัย และ 6) ผู้วิจัยได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เกณฑ์การคัดออกของตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ หากขาดเกิน 2 ครั้ง (Session) หรือมีอาการเจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นระยะเวลานาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพพัฒนามาจาก พันธุ์ทิพย์ พชรพงศ์ พรหม (2556) ทั้งในด้านองค์ประกอบและเกณฑ์ในการพัฒนา โดยมีการแยกองค์ประกอบ เป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การประเมินตนเอง องค์ประกอบที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ องค์ประกอบที่ 3 การตั้งเป้าหมาย

องค์ประกอบที่ 4 การวางแผน และองค์ประกอบที่ 5 การแก้ปัญหา ซึ่งแบบวัดมีลักษณะเป็นมาตรประเมิน 10 ระดับ เริ่มตั้งแต่ระดับ 0 (ไม่มีความมั่นใจ) จนถึงระดับ 9 (มีความมั่นใจมากที่สุด) การแปลผลโดยการให้คะแนนแต่ละข้อ แล้วนำคะแนนมารวมกัน แล้วนำไปหารด้วยจำนวนข้อคำถามทั้งหมด เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยของระดับการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของตัวอย่าง คะแนน 8-9 มีความมั่นใจมากที่สุด คะแนน 6-7 มีความมั่นใจมาก คะแนน 4-5 มีความมั่นใจปานกลาง คะแนน 2-3 มีความมั่นใจน้อย คะแนน 0-1 ไม่มีความมั่นใจ/น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ ผู้วิจัยได้ส่งข้อคำถาม จำนวนทั้งหมด จำนวน 50 ข้อ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน (อาจารย์จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว 2 ท่าน และ ครูแนะแนวชำนาญการ 1 ท่าน) ได้ตรวจพิจารณาค่าความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อคำถาม จากนั้นเลือกใช้ข้อคำถามที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 และได้ทำการทดลองใช้เครื่องมือกับกลุ่มเป้าหมายที่ใกล้เคียงกับตัวอย่าง โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ 3 สัปดาห์ วิเคราะห์ผลและทำการปรับแก้ไขข้อคำถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability Statistics) 0.70 ขึ้นไป ซึ่งจากการตรวจสอบคุณภาพการคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability Statistics) ของแบบวัดการรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพ พบว่ามีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

2. เครื่องมือสำหรับการทดลอง คือ กิจกรรมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ต่อการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยมีจำนวนทั้งหมด 5 ครั้ง ครั้งละ 90 นาที ดำเนินการผ่านช่องทาง Google Meet Platform โดยตลอดกระบวนการผ่านหน้าจอออนไลน์เน้นการสื่อสารเปิดกล่องสื่อสารพูดคุย ส่งข้อความช่อง Chat และการส่ง Emoji แทนความรู้สึก รายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 กิจกรรมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ต่อการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

ครั้งที่	กิจกรรม	กระบวนการ
1	WHO ARE YOU	1. การต้อนรับและชี้แจงการดำเนินการ 2. ผู้นำกลุ่มสมาชิกแนะนำตนเอง 3. สมาชิกกลุ่มร่วมกำหนดกรอบกติกาเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาแนะแนวอาชีพ 4. สมาชิกกลุ่มจินตนาการภาพที่ตนเองต้องการเป็นในอีก 5 ปี และ 10 ปีข้างหน้า จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนภาพจินตนาการของตนเอง และชวนสมาชิกกลุ่มถึงจุดแข็งของตนเองที่จะทำให้ความฝันหรือจินตนาการเป็นจริง 5. ผู้นำกลุ่มกล่าวถึงความสำคัญของการวางแผนและเป้าหมายที่ชัดเจนต่ออนาคตของผู้เรียน
2	Career Assessment	1. ผู้นำกลุ่มขอให้สมาชิกกลุ่มแบ่งปันความรู้สึกที่ผ่านมา 2. สมาชิกกลุ่มเขียนสิ่งที่ตนเองชอบทำที่สุด สิ่งที่มีความสุขทุกครั้งที่ได้ทำ แลกเปลี่ยนกันภายในกลุ่ม 3. สมาชิกกลุ่มได้ทำการประเมินอาชีพ แบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการทดสอบความสามารถ บุคลิกภาพ ความสนใจ และค่านิยม ผ่านช่อง Chat

ครั้งที่	กิจกรรม	กระบวนการ
		4. การแลกเปลี่ยนความรู้สึกลมมองต่อผลการทดสอบของตนเองและเพื่อนสมาชิกกลุ่ม
3	360° Profile Analysis	1. ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกแบ่งปันความรู้สึกและชีวิตที่ผ่านมา 2. สมาชิกกลุ่มค้นหาอาชีพที่แปลกใหม่สำหรับยุคดิจิทัล ที่ไม่เคยปรากฏในอดีตคนละ 1 อาชีพ ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Google และแลกเปลี่ยนให้ข้อมูลร่วมกัน 3. จากนั้นนำเสนอไฮไลท์การวิเคราะห์รอบด้าน (360° Profile Analysis) คือ การเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจและค้นพบ ตัวตน โลกอาชีพ และโลกการศึกษา 4. สมาชิกกลุ่มช่วยกันคิดวิเคราะห์และแสดงความรู้สึกและมุมมองต่อการวิเคราะห์ตนเองและเพื่อนสมาชิกกลุ่มแบบ 360
4	การวางแผนเป้าหมาย	1. ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกแบ่งปันความรู้สึกและชีวิตที่ผ่านมา 2. ทบทวน ผลการศึกษาผ่านแบบทดสอบ และการวิเคราะห์ 360 องศาที่ผ่านมา 3. ให้สมาชิกกลุ่มกำหนดเป้าหมายด้านอาชีพที่สามารถเป็นไปได้ สามารถบรรลุผลได้จริง เราสามารถทำได้และทำได้ด้วยตัวของเราเอง มีความชัดเจน โดยเขียนใน Pedlet Platform เช่น อาชีพอะไร คณะอะไร สาขาอะไร มหาวิทยาลัยอะไร คณะที่ต้องทำให้ได้ แหล่งทุนอะไร (ครอบครัว ทุน กยศ) วิธีการเตรียมตัว เป็นต้น 4. จากนั้นให้สมาชิกกลุ่มแบ่งปันความรู้สึกและมุมมอง ต่อเป้าหมายที่กำหนดของตน และให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันหาแนวทางปฏิบัติต่อการไปถึงเป้าหมายตามที่ตั้งใจของตน
5	“เสริมพลังใจ & ขอบคุณ”	1. ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกแบ่งปันความรู้สึกและชีวิตที่ผ่านมา 2. ให้สมาชิกกลุ่มทบทวนเป้าหมายและแผนของเพื่อนสมาชิกกลุ่มแต่ละคน 3. ผู้นำกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคน เขียนการ์ด “เสริมพลังใจ & ขอบคุณ” คือ การกล่าวชื่นชมจุดแข็งหรือด้านบวกที่พบในตัวเพื่อนสมาชิกแต่ละคน และสิ่งที่ต้องการขอบคุณเพื่อนสมาชิกใน Platform Pedlet 4. สมาชิกกลุ่มอ่านการ์ดเสียงดัง ๆ เพื่อบอกกับสมาชิกกลุ่ม โดยเฉพาะการบอกด้านบวกของเพื่อน ให้เรียกชื่อสมาชิกกลุ่มคนนั้น และพูดสื่อสารด้านบวกหรือจุดแข็งที่สัมผัสได้ 5. ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้แบ่งปันความรู้สึกที่มีต่อการเขียนการ์ดทั้งในฐานะผู้เขียนและการได้อ่านและฟังสิ่งที่เพื่อนสมาชิกกลุ่มพูดถึงตน 6. ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มร่วมกันทบทวนเส้นทางการเดินทางกลุ่ม ตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงวันนี้ และสรุปเส้นทาง พร้อมกับตั้งคำถามว่า ความเปลี่ยนแปลงเด่นชัดที่เกิดขึ้นตัวเรา (ความรู้ ความรู้สึกมุมมอง การแสดงออก) คืออะไร และอะไรที่ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงนั้น

หมายเหตุ: ในตลอดกระบวนการโดยเฉพาะช่วงท้ายของทุกกิจกรรม ผู้นำกลุ่มจะเชิญชวนให้สมาชิกกลุ่ม ทบทวน สรุปสิ่งที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้สมาชิกให้กำลังใจตนเองและเพื่อนสมาชิกแต่ละคน ทั้งการสื่อสารผ่าน หน้าจอออนไลน์ ช่อง Chat และการส่ง Emoji

การพิทักษ์สิทธิตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้คำนึงถึงสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของกลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยจึงได้ ดำเนินการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ไปยังสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัย
2. ผู้วิจัยได้ประกาศเชิญชวนผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการปรึกษาแนะแนวอาชีพ โดยอธิบายวัตถุประสงค์ของ โครงการ การเข้าร่วมโครงการและขั้นตอนการวิจัยอย่างละเอียด และอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ที่มีคุณสมบัติตาม หลักเกณฑ์การคัดเลือก กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลโดยจะไม่เสียผลประโยชน์หรือ ได้รับ ผลกระทบใด ๆ การเข้าร่วมโครงการวิจัยเป็นไปด้วยความสมัครใจ
3. ในการเข้าร่วมวิจัยกลุ่มตัวอย่างมีเวลาตัดสินใจในการเข้าร่วมได้ด้วยตนเองปราศจากการบังคับและจะไม่มี ผลกระทบใด ๆ กับกลุ่มตัวอย่าง
4. ถ้าหากผู้ร่วมวิจัยเกิดความรู้สึกไม่สะดวกใจที่จะเข้าร่วมวิจัยต่อไป สามารถยุติการเข้าร่วมการวิจัยได้และ ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ร่วมวิจัย
5. การร่วมวิจัยในครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมจะได้รับการปกปิดข้อมูลเป็นความลับ และระมัดระวังอย่างรัดกุม ใช้นาม สมมติและไม่มีการอ้างอิงถึงชื่อของผู้ให้ข้อมูลหรือข้อมูลส่วนตัวใด ๆ ลงในเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ก่อนได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลและใช้ประโยชน์ทางวิชาการอย่างเดียว
6. ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลการวิจัยในภาพรวม
7. ภายหลังการวิจัยเสร็จสิ้นลงผู้วิจัยจะทำลายเอกสารภายใน 2 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ก่อนการทดลองใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ กับนักเรียนสายการเรียน ศิลป์-ภาษา สายการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และสายศิลป์-คำนวณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน
2. ดำเนินการทดลองใช้กิจกรรมการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ต่อการรับรู้ความสามารถ ด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพกับนักเรียนสายการเรียนศิลป์-ภาษา สายการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และสายศิลป์- คำนวณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน โดยในแต่ละครั้งผู้วิจัยจะทำการสังเกต เขียนบันทึกสรุปผลการดำเนิน รวมถึงขออนุญาตผู้เข้าร่วมวิจัยบันทึกวิดีโอเพื่อนำมาสรุปประเด็นอภิปรายผลการศึกษา
3. ใช้แบบวัดการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ วัด/ประเมินกับนักเรียนสายการเรียน ศิลป์-ภาษา สายการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ และสายศิลป์-คำนวณชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล จำนวน 10 คน

หมายเหตุ ระหว่างดำเนินการผู้วิจัยมีการจดบันทึกโน้ตและนำข้อมูลจากใบงานและผลการสะท้อนของ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. แสดงผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังการให้คำปรึกษาโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คะแนนของการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองระยะก่อนและระยะหลังการทดลอง โดยใช้สถิติ non-parametric ด้วยวิธี Wilcoxon Signed Ranks Test

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป พบว่า นักเรียนทั้งหมดเป็นเพศหญิง ร้อยละ 100 พบว่า อายุนักเรียนส่วนใหญ่ 17 ปี ร้อยละ 90 รองลงมาคือ 16 ปี ร้อยละ 10 เพศ สายการเรียนนักเรียนส่วนใหญ่เรียนสายศิลป์-ภาษา ร้อยละ 70 รองลงมาสายวิทย์-คณิต ร้อยละ 30 รองลงมา คะแนนเฉลี่ยสะสมส่วนใหญ่ 2.50-2.99 ร้อยละ 50 รองลงมา คือ 3.5 ขึ้นไป ร้อยละ 40 และ 3.00 – 3.49 ร้อยละ 10 อาชีพของบิดามารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 40 รองลงมาค้าขาย/เจ้าของกิจการ ร้อยละ 30 รับจ้างรายวัน อาชีพอิสระ และพนักงานราชการ ร้อยละ 10 สถานภาพของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 70 รองลงมาหย่าร้าง ร้อยละ 20 และบิดาหรือมารดาเสียชีวิต 10 ฐานะของครอบครัวส่วนใหญ่เพียงพอไม่มีเหลือเก็บ ร้อยละ 80 รองลงมาคือไม่เพียงพอแต่ไม่มีหนี้สิน ร้อยละ 20

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนและหลัง และระดับแบบสอบถามเรื่องการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของตัวอย่าง

ตารางที่ 2 ผลของค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนและหลังของการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ

การรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ		$\bar{x}$	SD	แปลผล
1. การประเมินตนเอง	ก่อน	6.51	0.36	มาก
	หลัง	8.07	0.51	มากที่สุด
2. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ	ก่อน	6.41	0.35	มาก
	หลัง	8.09	0.51	มากที่สุด
3. การตั้งเป้าหมาย	ก่อน	6.41	0.56	มาก
	หลัง	7.80	0.83	มากที่สุด
4. การวางแผน	ก่อน	6.44	0.48	มาก
	หลัง	7.94	0.69	มากที่สุด
5. การแก้ปัญหา	ก่อน	6.38	0.58	มาก
	หลัง	7.94	0.76	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	ก่อน	6.43	0.47	มาก
	หลัง	7.97	0.67	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล มีคะแนนการรับรู้ความสามารถความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลอง ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 7.97, SD = 0.67) เมื่อพิจารณารายด้าน ได้แก่ ด้านการประเมินตนเอง ก่อนทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 6.51, SD = 0.36) และหลังทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 8.07, SD = 0.51) ด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ก่อนทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 6.41, SD = 0.35) และหลังทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 8.09, SD = 0.51) ด้านการตั้งเป้าหมาย ก่อนทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 6.41, SD = 0.56) และหลังทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 7.80, SD = 0.83) ด้านการวางแผน ก่อนทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 6.44, SD = 0.48) และหลังทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 7.94, SD = 0.69) ด้านการแก้ปัญหา ก่อนทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 6.38, SD = 0.58) และหลังทดลองอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 7.94, SD = 0.69)

3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองก่อนและหลังทดลอง

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนของการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

	ระยะการทดลอง	n	$\bar{x}$	SD	Z	p-value (1-tailed)
การรับรู้ความสามารถด้าน	ก่อน	10	6.43	0.31	-2.80*	.0025
การตัดสินใจเลือกอาชีพ	หลัง	10	7.98	0.60		

*p<.05

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมการทดลองมีการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพในหลังทดลองมากกว่าก่อนทดลอง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยตามระยะทดลอง พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นหลังการทดลองมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ภายหลังการเข้าร่วมการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระดับมากที่สุดในทุกด้าน อภิปรายได้ว่าเนื่องจากรูปแบบการให้การปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพมากขึ้นอย่างครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การประเมินตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การตั้งเป้าหมาย การวางแผน และการแก้ปัญหา ตามหลักการของแนวคิดทฤษฎี Trait Factor Theory ที่มีผลการศึกษาสอดคล้องกับ Creager et al.

(2012) และ Atli (2016) คือ การตัดสินใจเลือกอาชีพได้บุคคลจะต้องรู้จักและเข้าใจลักษณะตนเองก่อน การตัดสินใจวางแผนและวางแผนเป้าหมาย ซึ่งแต่ละด้านพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

ภายหลังการเข้าร่วมการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพหลังทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง สอดคล้องกับการศึกษาของ Rowell et al. (2014) ที่นำกระบวนการให้การศึกษาแบบกลุ่มมาพัฒนาการตัดสินใจด้านอาชีพในนักศึกษา มหาวิทยาลัยและเกิดผลที่มีประสิทธิผล อภิปรายได้ว่า การให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์สามารถให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาการรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์นักเรียนหลังการเข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับตนเองชัดเจน ทั้งในด้านความคิด ทักษะคิด เป้าหมายในอนาคต เป็นต้น ตัวอย่างเช่น สมาชิกคนที่ 1 และสมาชิกคนที่ 2 สะท้อนว่า

“ก่อนเข้าร่วมการปรึกษาแบบกลุ่มออนไลน์ ตนเองมีความลังเลเกี่ยวกับการเลือกเรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย ระหว่างเลือกเรียนในสิ่งที่รักกับสิ่งที่มีความถนัด ในระหว่างทำกิจกรรมตนเองได้ทบทวนและสังเกตเห็นตนเองในทุกมุมมากขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมวิเคราะห์รอบด้าน 360 องศา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ได้สำรวจและค้นพบตัวตนโลกอาชีพ และโลกการศึกษา ทำให้ได้วิเคราะห์ตนเองในด้านการเลือกอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ความสนใจ และความชอบของตนเอง และสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับตนเองมาตัดสินใจเลือกอาชีพได้ (สมาชิกคนที่ 1, 2565)”

“การเข้าร่วมในทุกๆกิจกรรมทำให้ได้มิตรภาพที่ดีจากเพื่อนๆ ทำให้หนูเห็นตัวเองชัดขึ้น เพื่อนๆในกลุ่มเป็นกระบอกสะท้อนตัวเราได้ และจะสังเกตเห็นได้ว่าเพื่อนๆทุกคนชัดเจนกับตัวเองมากขึ้น มีความกล้าหาญที่จะเป็นตัวของตัวเองในการตัดสินใจมากขึ้น ซึ่งในอนาคตเราไม่รู้ว่าจะทางไหนจะเป็นทางที่ดีที่สุด แต่ถ้าเรามีความกล้าหาญและมีพลังไม่ว่าจะเจออุปสรรครูปแบบใด เราก็จะใช้พลังต่อสู้ไปได้ ได้ (สมาชิกคนที่ 1, 2565)”

จะเห็นได้ว่าการให้ปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้ สอดคล้องกับ ไพบูลย์ บุญล้อม และวรกร ทรัพย์วิระพรรณ (2555) ซึ่งศึกษาวิจัยพบว่า นิสิตที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มมีการพัฒนาบุคลิกภาพทางอาชีพ ด้านเจตคติ ในการเลือกอาชีพและด้านความสามารถในการเลือกอาชีพ ในระยะติดตามผลสูงขึ้นและสูงกว่า ก่อนการปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้นกิจกรรมการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถพัฒนาและส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพ จึงเป็นแนวทางในการส่งเสริมการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนที่มีกระบวนการชัดเจนและสามารถดำเนินกิจกรรมเป็นขั้นตอนให้เกิดพฤติกรรม คือ เมื่อนักเรียนมีโอกาสได้สำรวจและวิเคราะห์ตนเองจากการพิจารณาความสำเร็จของตนเองและเรียนรู้จากข้อมูลหรือประสบการณ์ของผู้อื่น ทำให้นักเรียนทราบว่าตนเองจะต้องจัดการพฤติกรรมของตนเองด้วยการวางแผนและมุ่งใจตนเองไปสู่เป้าหมายทางอาชีพ ซึ่งกระบวนการนี้เป็นการตนเองสู่การตัดสินใจเลือกอาชีพได้ จากการสร้างแรงจูงใจให้มีความเชื่อมั่นและมีความคงทนต่อการไปสู่เป้าหมายทางอาชีพ

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการปรึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ 1) การรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพระยะหลังการทดลองทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนสูงขึ้นจากก่อนการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ค้นพบว่ากิจกรรมการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์ต่อการรับรู้ความสามารถด้านการตัดสินใจเลือกอาชีพมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน กระบวนการปรึกษาแม้มีความลุ่มลึกแต่มีข้อจำกัดคือต้องใช้ระยะเวลานาน ดังนั้นอาจมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพและเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาด้านอาชีพในวงกว้างแต่มีคุณภาพหากสถานศึกษา เช่น ฝ่ายแนะแนวสามารถนำโปรแกรมไปใช้หรือประยุกต์ใช้จะสามารถเกิดประโยชน์กับผู้เรียนในการวางแผนอนาคตได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

กิจกรรมการให้การศึกษาแนะแนวอาชีพแบบกลุ่มออนไลน์เป็นกิจกรรมเฉพาะมีแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานคือการปรึกษาการพัฒนาดน (Personal Growth Group) และทฤษฎีปัจจัยและคุณลักษณะ (Trait Factor Theory) ดังนั้นควรมีการศึกษาในแนวคิดทฤษฎีอื่น ๆ แนวคิดทฤษฎีจิตวิทยาเชิงบวก หรือ การคิดเชิงอนาคต เป็นต้น ผสมผสานเพื่อขยายกรอบความรู้ทางด้านวิชาการและสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพต่อไปให้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้เข้าร่วมวิจัยทุกท่านและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องที่สนับสนุนให้วิจัยครั้งนี้ประสบความสำเร็จไปด้วยดี ได้แก่ คุณครูแนะแนวโรงเรียนสตูลวิทยา จังหวัดสตูล นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สหประชาชาติ ประเทศไทย. (2559). *การให้การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมแนะแนว*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ณัฐภูมิ สรพิพัฒน์เจริญ. (2558). *การปรับตัวของนิสิตที่รับการศึกษาออนไลน์ตามแนวทฤษฎีการปรึกษาแบบเน้นทางออก*. วิทยานิพนธ์ปริญญา. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิธินี รุจิรังสีเจริญ, นิดา ลิ้มสุวรรณ, ศิริไชย หงส์สงวนศรี และ บัญญัติ ยงยวน. (2564). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 66(1), 53-68.
- พันธุ์ทิพย์ พชรพงศ์พรรณ. (2556). *การรับรู้ความสามารถแห่งตนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ปริญญา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ไพบูลย์ บุญล้อม และ วรากร ทรัพย์วิระปกรณ์. (2555). การพัฒนาภาวะทางอาชีพด้วยการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม สำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา. *วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม*, 8(1), 47-60.
- วรางคณา โสมะนันท์, คาลอส บุญภา, และพลอยไพลิน กมลนาวัน. (2564). การให้บริการการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบออนไลน์ : มิติใหม่ของการให้บริการปรึกษาเชิงจิตวิทยา. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์*, 15(1), 247-260.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สามลดา.
- Atli, A. (2016). *The Effects of Trait-factor Theory Based Career Counseling Sessions on the Levels of Career Maturity and Indecision of High School Students. Universal Journal of Educational Research*, 4(8), 1837–1847. <https://doi.org/10.13189/ujer.2016.040813>.
- American Psychological Association. (2013). Guidelines for the Practice of Telepsychology. *American Psychologist*. 68(9), 791–800.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York: W.H. Freeman and Company
- Corey, G. (2012). *Student manual for theory and practice of group counseling: Brooks/Cole, Cengage Learning*.
- Creager, Marie F. Shoffner. and Deacon, Mary M. (2012) "Trait and Factor, Developmental, Learning, and Cognitive Theories" in *Career Counseling: Foundation, Perspective, and Applications*. (2nd edition). Chapter 2. New York: Routledge.
- Ezhumalai, S., Muralidhar, D., Dhanasekarapandian, R., and Nikketha, B. S. (2018). Group interventions. *Indian J. Psychiatry*, 60(Suppl. 4), S514. doi: 10.4103/ psychiatry.Indian JPsychiatry_42_18.
- Kabir, S. M. S. (2018). *Counseling Approaches*. ResearchGate, (March 2017).
- Rowell, P. C., Mobley, A. K., Giordano, A. L., & Kemer, G. (2014). Examination of group counseling model of career decision-making for college students. *Journal of College Counseling*, 17(1), 163-174. doi: 10.1002/j.2161-1882.2014.00055.x
- Schwarzer, R., & Jerusalem, M. (1995). *Generalized self-efficacy scale*. Measures in health psychology: A user's portfolio. Causal and control beliefs, 1(1), 35-37.
- Trotzer, J. P. (1977). *The counselor and the group: Integration theory, training and practice* Monterey, CA: Brook Cole.

